

افزایش ۱۲ درصدی تعرفه مکالمات

■ موبنا: رییس شورای ملی رقابت از افزایش ۱۰ تا ۱۲درصدی تعرفه مکالمات تلفن ثابت خبرداد. جمشید پژویان با اعلام این خبر گفت: «دستورالعمل تعیین تعرفه‌های مخابراتی پس از ویرایش نهایی، امضای اعضا و رییس شورا، هفته آینده به مخابرات ابلاغ می‌شود.» وی ادامه داد: «میزان دقیق افزایش تعرفه مکالمات تلفن ثابت تا چند روز آینده اعلام می‌شود.» به گفته او براساس دستورالعمل قیمت‌گذاری که توسط شورای رقابت ارائه کرده، با در نظر گرفتن پارامترهای مختلف، پیشنهادهای ارائه شده توسط مخابرات بررسی شد که مورد قبول شورا قرار نگرفت. وی افزود، تعرفه مکالمات تلفن ثابت افزایش ناچیزی یافته است که بعد از گرفتن امضای همه اعضا، اعلام رسمی خواهد شد. بنابر اظهارات پژویان، متخصصان شورای رقابت به تحلیل اطلاعات با فرمول‌های علمی اقدام کرده‌اند و در نهایت تعرفه خدمات مخابرات، با اندکی افزایش تصویب شد.

۳ سال دیگر پایان عمر ویندوز «کس پی»

■ مهر: روز گذشته سه‌شنبه ۲۵ اکتبر مصادف با دهمین سالگرد عرضه «ویندوز XP» بود که تنها سیستم عاملی است که توانست به مدت یک دهه به طور مداوم به کار خود ادامه دهد اما سال ۲۰۱۴ پایان عمر این سیستم عامل خواهد بود. بررسی‌ای موسسه «فارس‌تر» در ژوئن ۲۰۱۱ نشان داد که باوجود موفقیت ویندوز هفت، هنوز ۵۹٫۹ درصد از رایانه‌های شرکتی برپایه سیستم عمل ویندوز «کس پی» هستند. در همین حال اخباری مبنی بر جانشینی ویندوز «کس پی» و «ویندوز هفت» منتشر شده است. به گفته مسئولان مایکروسافت ویندوز هشت، از تابستان ۲۰۱۲ و در شرایطی که هنوز دو سال تا حمایت نهایی از ویندوز «کس پی» باقی‌مانده است، عرضه خواهد شد. ویندوز هشت بسیار سریع است به نحوی که می‌تواند ثبت را در حدود هشت ثانیه روشن کند و در زمان بسیار کوتاهی از حالت «آماده به کار» خارج شود. ویندوز هشت درواقع نسخه ۶٫۲ سیستم عامل مایکروسافت است.

تدوین ضوابط دکل آنتن‌های مخابراتی

■ پرنه: مدیرکل صدور پروانه سرویس‌های رادیویی سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی (رگولاتوری) از تدوین ضوابط دکل آنتن‌های مخابراتی خبر

داد. عظیم‌فرد، با اعلام این خبر گفت: این ضوابط شامل ملزومات فنی و عملیاتی مرتبط با ویژگی‌های مکانیکی دکل، شرایط نصب، ایمنی مکانیکی، ایمنی تشعشی، استفاده اشتراکی و زیبایی است. وی افزود: برای تامین نظر نهادهای مسوول و اثرگذار از نظرات همه نهادهای مرتبط مانند، شورای اسلامی شهر تهران، سازمان انرژی اتمی ایران، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، شرکت مخابرات ایران، وزارت نیرو و اپراتورهای عمده استفاده شده است. به گفته وی عناوین و سرفصل‌های ضوابط دکل آنتن پس از تصویب در کمیسیون تنظیم مقررات ارتباطات به تمام اپراتورهای موجود و دارندگان شبکه‌های رادیویی و اپراتورهای آینده برای تطبیق ابلاغ می‌شود و پس از آن رگولاتوری بر اجرای آن نظارت خواهد کرد.

انتشار ویروس «استاکن نت» جدید

■ وال استریت ژورنال: بادفازر تزاری که بر مبنای ویروس خطرناک استاکنس نت طراحی شده در تلاش برای نفوذ به نهادهای سازمان‌های ویژه‌ای در سطح جهان بوده که همین سالانه زنگ خطر را برای کاربران به صدا درآورده است. این بادفازر که سیمپانتک نام Duqu را برای آن برگزیده به سرعت درحال گسترش دامنه فعالیت‌های تخریبی خود است. علت این نام‌گذاری آن است که Duqu فایل‌هایی خالی با پیشوند DQ ایجاد می‌کند. این بادفازر اولین بار در سازمان مهمی که نامش اعلام نشده در اروپا شناسایی شده است. نگرانی آن است که حملات این ویروس به دیگر سازمان‌های مهم در سطح جهان با ماموریت‌های مشابه هنوز شناسایی نشده و بیم آن می‌رود که اطلاعات مهمی از این طریق سرقت شده باشد. حملات این ویروس به اندازه استاکنس نت پیچیده است و هر دو ویروس از لحاظ تکنویسی شباهت‌های قابل توجهی به یکدیگر دارند. کارشناسان سیستم‌های می‌گویند این ویروس با توسط همان نویسندگان و طراحان استاکنس نت با با همکاری آنان طراحی شده است. Duqu یک کرم نیست و از رایانه‌ای به رایانه دیگر منتقل نمی‌شود، بلکه فقط سیستم‌های خاصی را هدف قرار می‌دهد و سپس اطلاعات مورد نظرش را از دل آنها بیرون می‌کشد. برای انتقال این ویروس دو روش وجود دارد، استفاده از حفره‌های امنیتی نرم افزاری و ساخت‌افزاری رایانه‌های نصب شده در سازمان‌های موردنظر یا استفاده از تکنیک‌های مهندسی- اجتماعی و تمطیع کارکنان آنها برای انتقال این کرم.

در پی اظهارات متفاوت مبنی بر قانونی بودن یا غیرقانونی بودن استفاده از وی‌پی‌ان بار دیگر وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات تاکید کرد، استفاده از وی‌پی‌ان و فیلترشکن برابر مقررات ممنوع، تخلف و جرم است؛ به نحوی که در قانون جرایم رایانه‌ای به صراحت این موضوع عنوان شده است و راه‌های مبارزه با آن نیز با توجه به توان فنی موجود در کشور وجود دارد. این در حالی است که به گفته کارشناسان جرایم رایانه‌ای هیچ ماده قانونی در قانون جرایم رایانه‌ای مبنی بر جرم بودن و نحوه برخورد با آن اشاره نشده است. به گفته یکی از تدوین‌کنندگان قانون جرایم رایانه‌ای استفاده از وی‌پی‌ان جرم محسوب نمی‌شود به دلیل اینکه در قانون مطرح نشده است. با این حال به گفته رضا تقی‌پور این مساله به دنبال وجود قوانین متفاوت در هر کشور برای برخورد با تخلفات رایانه است که هر کشوری برای استفاده از اینترنت مقررات خاص خود را دارد و در کشور ما نیز مقرراتی وجود دارد. در عین حال محمد مهدی کارگر عضو کمیته اجرایی فتا- پلیس فضای تولید و تبادل اطلاعات- نیز براین عقیده است که می‌توان مانند کشورهای که دامنه فیلتر را محدود و اثربخشی آن را بالا برده‌اند، حرکت کنیم

از این رو باید ببینیم که چگونه در کشورهای دیگر فیلترینگ با نظام‌مندی قوی ارایه می‌شود. موضوع جرم بودن استفاده از وی‌پی‌ان به دنبال قطعی این سیستم در ابتدای مهرماه امسال بود که حتی ساعاتی سیستم بانکی کشور که از وی‌پی‌ان برای تبادلات بین بانکی بهره می‌برد را با اشکال روبه‌رو کرد. در همین حال وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات نیز در این باره اظهار کرد، قطع شدن این سیستم براساس قانون صورت گرفته بود و لزومی ندارد که پورت‌های وی‌پی‌ان در کشور باز باشد. این اظهارات واکنش‌های متفاوتی را در برداشت وی‌پی‌ان کوتاه شده عبارت Virtual Private Network یا شبکه مجازی خصوصی است. همان‌طور که از نامش پیداست، این روش اتصال به اینترنت برای حفظ امنیت و حریم شخصی کاربر است. در این روش اطلاعات شخصی کاربر کدگذاری و از شبکه‌ای عبور داده می‌شود که ردیابی آن برای یک هکر یا خراب‌کار اینترنتی غیر قابل ردیابی باشد. همین‌طور بانک‌ها که ممکن است هر روزه بخواهند اطلاعات مالی خودشان و هزاران مشتری‌شان را جابه‌جا کنند، باید از یک چنین شبکه امنی استفاده کنند تا احتمال ردیابی این اطلاعات را به حداقل برسانند. بنابراین یکی از مهم‌ترین کاربردهای وی‌پی‌ان رمزنگاری اطلاعات و بالاتر بردن خطوط ارتباطی تحت وب است. تا اینجا واضح است که کسانی که برای امن‌تر کردن خطوط ارتباطی‌شان از وی‌پی‌ان استفاده می‌کنند، مرتکب جرم نمی‌شده‌اند اما در کشور ما عده‌ای از وی‌پی‌ان عبور از فیلترینگ نیز استفاده می‌کنند.

به گفته وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات مقررات دسترسی به اینترنت را نهادهای مختل‌ه مانند مجلس و بخش‌های قانون‌گذاری تنظیم و ابلاغ می‌کنند و در اجرا هم دستگاه‌های

کارشناسان سخنان وزیر ارتباطات و فناوری را نقد کردند

اعلام جرم بودن «وی.پی.ان» بدون ارائه مستند قانونی

حامد شفیعی

وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات

توان فنی که در کشور وجود دارد، ایجاد می‌شود؛ زیرا ما وظیفه قانونی داریم که وقتی مسالهای به ما ابلاغ شد، از نظر فنی باید وظیفه خود را انجام دهیم. رضا تقی‌پور همچنین در خصوص وضعیت سیستم بانکی کشور در صورت قطع شدن وی‌پی‌ان توضیح می‌دهد که پروتکل‌های سیستم بانکی جدا شده و اکنون هیچ خدشهای برای تبادلات بانکی به وجود نیامده و به دستگاه‌های اجرایی نیز اعلام کردیم و این آمادگی در زیرساخت ما وجود دارد که پروتکل‌ها را منتقل کنند.

سکوت قانون برای اثبات جرم

وی‌پی‌ان سامانه‌ای است که بعضا برای دور زدن فیلترینگ در کشور مورد استفاده قرار می‌گیرد که این مساله بارها از سوی مقامات مسوول بر غیرقانونی بودن و مجرمانه بودن استفاده از آن تاکید شده است. اما پرسش اساسی این است که مرجع رسیدگی و تفسیرکننده جرم بودن استفاده از این سامانه بر عهده چه فرد یا نهادهی است پرسشی که پرویزی کارشناس جرایم رایانه‌ای در ابتدا با بیان اینکه استفاده از وی‌پی‌ان جرم نبوده و تنها در شرایط خاصی می‌توان

آن را جرم قلمداد کرد می‌گوید. در قانون جرایم رایانه‌ای در خصوص اینکه چه فرد یا نهادهی مرجع رسیدگی به این مساله است اشاره شده هرچند که در قانون ماده‌ای در خصوص جرم بودن استفاده از وی‌پی‌ان وجود ندارد. از این رو در بخش سوم جرایم رایانه‌ای که به سایر مقررات اشاره دارد در ماده «۵۳» و تبصره آن آمده است که در مواردی که سیستم رایانه‌ای یا مخابراتی به عنوان وسیله ارتکاب جرم به کار رود و در این

قانون برای عمل مزبور مجازاتی پیش‌بینی نشده است، مطابق قوانین جزایی مربوط عمل خواهد شد. همچنین در مواردی که در بخش دوم این قانون برای رسیدگی به جرایم رایانه‌ای مقررات خاصی از جهت آیین دادرسی پیش‌بینی نشده است، طبق مقررات آیین دادرسی کیفری اقدام خواهد شد. در برخی سایت‌های خبری نیز در راستای اظهارات وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات در نقد جرم بودن استفاده از وی‌پی‌ان آورده‌اند که جرم و مجازات براساس اصول حقوق جزا و براساس اصل ۳۶ قانون اساسی باید براساس قانون باشد. در این صورت، این گفته که استفاده‌کنندگان از وی‌پی‌ان عمل غیرقانونی انجام داده‌اند سخن ناصوابی است، چرا؟ سیاست قانون به پاسخ این پرسش پرداخته و می‌افزاید در سال ۱۳۸۸ قانون جرایم رایانه‌ای در ایران به تصویب رسید که طبق آن استفاده از فیلترشکن جرم نیست، کسانی هستند که ماده یک آن قانون را دلیل ممنوعیت استفاده از فیلترشکن می‌دانند اما این افراد باید دوباره آن ماده را بخوانند. در این ماده آمده است: «هرکس به طور غیرمجاز به داده‌ها یا سیستم‌های رایانه‌ای یا مخابراتی که به وسیله

تدابیر امنیتی حفاظت شده است دسترسی یابد، به حبس از ۹۱ روز تا یک سال یا جزای نقدی از پنج تا ۲۰ میلیون ریال یا هر دو مجازات محکوم خواهد شد.» آن‌طور که می‌بینید در این ماده آمده است که داده‌ها باید به وسیله تدابیر امنیتی حفاظت شده باشد و این یعنی قانون‌گذار این ماده را برای ممنوعیت و جرم‌انگاری هک کردن سیستم‌های رایانه‌ای وضع کرده است. فیلترینگ، حفاظت به وسیله تدابیر امنیتی نیست که استفاده از فیلترشکن ذیل ماده یک قرار بگیرد. همچنین در فهرست مصادیق مجرمانه‌ای که ماده «۲۲» قانون جرایم رایانه‌ای به تصویب رساده و منتشر کرده است، تنها انتشار فیلترشکن‌ها و آموزش روش‌های عبور از سامانه‌های فیلترینگ جرم‌انگاری شده است، بنابراین نه تهیه فیلترشکن و نه استفاده از آن جرم نیست. با این حال وی‌پی‌ان به مثابه یک ابزار، استفاده‌های مختلفی دارد. از استفاده به عنوان فیلترشکن گرفته تا تامین امنیت در شبکه‌های داخلی در یک مجموعه اگر سخن وزیر ارتباطات درست باشد هم شبکه بانکی و هم سایر مراکز که از وی‌پی‌ان استفاده می‌کنند جملگی مجرم هستند. از طرفی چنانچه رضا تقی‌پور، وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات به عنوان عالی‌ترین مقام دستگاه اجرایی برای مبارزه با جرایم رایانه‌ای قطع شدن وی‌پی‌ان و همچنین برخورد و استفاده از آن را براساس قانون می‌دانند بهتر است برای شفاف‌سازی و اطلاع‌رسانی بهتر و صحت اظهارات ماده یا مواد قانونی مطرح شده در این زمینه که صراحت به مساله استفاده از وی‌پی‌ان اشاره دارد را بیان کنند. البته در این راستا نباید این موضوع را نادیده گرفت که چنانچه ماده‌ای به صورت غیرمستقیم به مساله ابزارهای دور زدن فیلترینگ اشاره دارد تفسیر آن را باید بر عهده مراجع قضایی گذاشت.

تازه‌های بازی

نبرد در آسمان با سلطان آسمان

پرواز سازمان ملل به حساب می‌آیند. بازی در سال ۲۰۱۵ رخ می‌دهد و NATO و روسیه برای از بین بردن یک گروه نظامی آفریقایی به نام SRN، نیروهایشان را به شرق آفریقا می‌فرستند. تکتک جالب اینجااست که این گروه توسط یک خلاقکار روسی به نام بلاتونی (Blatoni) به وجود آمده است. گروه th Task Force 108 در عملیات‌های مختلفی که انجام می‌دهند، متوجه می‌شوند که گروه SRN دارای سلاحی به نام Trinity است که قدرت یک بمب هسته‌ای را دارد. در ادامه بازی نیز گروه ۱۰۸ و بیتشاپ با یکی دیگر از نظامیان گروه SRN که آندری مارکو (Andrei Markov) نام دارد، روبه‌رو می‌شود که یک خلبان فوق‌العاده است و کارهای او مشکل جدیدی را برای بیتشاپ و گروهش می‌آورد. نحوه

فوق‌العاده تازه متوجه می‌شوید که در یکی از کابوس‌های بیشاپ بوده‌اید. وجود چنین مسایلی باعث شده بازیکنان ارتباط بیشتری با شخصیت اصلی بازی برقرار کنند و خودشان را به خوبی در نقش او احساس کنند. از قسمت‌های جالب توجه بازی، جلوه‌های ویژه سینمایی آن است. انفجارهای بسیار خوب و تخریب‌پذیری‌های قابل قبول از نقاط قوت این عنوان به حساب می‌آید. صحنه‌هایی که شاهد متلاشی شدن هواپیماها هستید، بسیار نفس‌گیر هستند و بازی بیشتری برقرار کنند. Project Aces هواپیماهای منفجر شده را عالی طراحی کرده‌اند. تکه‌های هواپیماها به خوبی در هوا پخش می‌شود و حتی خاکسترها و ذرات ریز آنها روی شیشه کابین خلبان نیز پخش می‌شود. بازی از گیم‌پلی بسیار هیجان‌انگیز و فوق‌العاده نفس‌گیری بر خوردار است.

یادداشت

پرونده‌ای با قدمت ۱۲ سال

پریسا خسروداد

■ یکی از خدماتی که طیف گسترده‌ای از کاربران را به خود اختصاص می‌دهد و در عین حال پرچالش‌ترین خدمت اینترنتی عرضه شده در ایران به شمار می‌رود، تلفن اینترنتی است. تلفن اینترنتی یا VOIP عمدتا به دو صورت برقراری ارتباط از داخل به خارج (Origination) و خارج به داخل (- Termin tion) ارایه می‌شود. اما در حال حاضر شاهد این هستیم که با وجود اینکه نزدیک به ۱۲ سال از صدور نخستین پروانه VOIP در کشور می‌گذرد و به گفته مسوولان، سالانه ۶۰۰ میلیون دلار بابت ترافیک غیرمجاز مخابراتی به کشور زبان اقتصادی وارد می‌شود، اما متأسفانه همچنان ابعاد قابل توجهی از سازوکار عرضه این خدمت اینترنتی در هاله‌ای از ابهام باقی مانده است و در بالاکلیفی غوطه‌ور است. بر اساس موبیه سال ۱۳۷۸ شرکت مخابرات ایران در امور دیتا موظف شد برای متقاضیان فعال در زمینه ارایه خدمات اینترنتی مجبور تلفن اینترنتی صادر کند. اما در سال ۱۳۸۱، وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات در راستای اجرای بند الف ۲-۶ سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران در مورد ارتباطات فعالیت‌های بخش پست و مخابرات در نظر گرفت تا پروانه ارایه خدمات تلفن بین‌المللی را از طریق سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی به شرکت‌های بخش خصوصی واگذار کند. این موضوع باعث شد حدود ۱۰۰۰ الی ۱۲۰۰ شرکت ISP موفق به می‌بینید در این ارایه خدمات VOIP شوند و فعالیت خود را آغاز کنند. اما اندکی پس از تغییر متولی، چالش و بحران در این حوزه نمود پیدا کرد و باعث شد تا پروانه VOIP به یک پرونده کلاسا جدی تبدیل شود. چنانچه بر این باور باشیم که تلخ‌ترین و زیانبارترین تجربه‌ها، پس از ارایه VOIP در ایران متعلق به مخابرات است. چندان هم بیراه نگفته‌ایم. از جایی که هنگام عملکرد تلفن اینترنتی برقراری ارتباط صوتی، شبکه سوئیچینگ تلفن بین‌المللی نقشی ندارد و از شبکه دیتا استفاده می‌شود، بنابراین قیمت این ارتباط در مقایسه با ارتباط تلفنی عادی بسیار ارزان‌تر تمام می‌شود. از این روی، VOIP به تدریج مخابرات را با کاهش میزان قابل ملاحظه‌ای در درآمد مواجه ساخت. به طوری که مخابرات ناچار شد به منظور جبران کاهش درآمد خود در نرخ مکالمات بین‌الملل تجدیدنظر کرده و آن را کاهش دهد. اما این راجحل مقلبه با بحران مالی که VOIP، مخابرات را با آن مواجه ساخته بود، نبود. پس از ناکامی مخابرات در کاهش نرخ مکالمات بین‌المللی، این بار نوبت آن بود که مخابرات به منظور برون‌رفت از وضعیت نامطلوب مالی، راهکار دیگری اتخاذ کند. بدین‌ترتیب در اقدامی دیگر، مخابرات ایران برای رقابت با VOIP تصمیم به یکسان‌سازی نرخ مکالمات کرد. این جریان باعث شد تا شرکت مخابرات ایران در سال ۱۳۸۲، مبلغی حدود ۵۰ میلیون دلار به کشورهای خارجی نظیر کوبا بدهکار شود. پس از بروزهای اقتصادی و ناکامی مخابرات در برون‌رفت از این جریان، در حالی که انتظار می‌رفت رگولاتوری به عنوان تنها نهاد قانون‌گذار به ساماندهی آیین‌نامه VOIP و روشن‌سازی تکلیف قاچاق مخابراتی که هرروز سایه دست‌اندرکارانش پرزگستر از روز گذشته می‌شد، بپردازد در یک موضع‌گیری کاملاً فاغفانگانه‌یای خود را از این مهلکه کنار کشید. در وضعیتی که به درستی مشخص نبود چه نهادهی وظیفه ساماندهی به آشفتگی‌های جاری در خصوص قاچاقی صوت را به عهده دارد، مقرر شد تلفن اینترنتی در اختیار شرکت زیرساخت قرار گیرد تا با جذب پیامکار و بدون توجه به آینده شرکت‌های خصوصی که در این کسب و کار سرمایه‌گذاری و اقدام به خرید تجهیزات کرده بودند، ادامه بازی با این خدمت اینترنتی را بر عهده بگیرد. در سال ۸۶ و پس از تعلل قابل توجه در روشن‌سازی وضعیت ارایه VOIP و جولان قاچاقچیان به میزان کافی در خروج ارز از کشور، دولتمردان بر آن شدند که با مدیریت شرکت ارتباطات زیرساخت، ضمن انتشار فراخوانی به شناسایی سه شرکت پیمانکار از میان شرکت‌های فعال بازارند. این تصمیم‌گیری حیات اقتصادی بسیاری از شرکت‌های ISP را با تهدید مواجه کرد و حتی باعث بروز موضع‌گیری‌های متعدد شد. اما با توجه به اینکه VOIP کاران همواره در آستانه قانونمندسازی این خدمت سلباًه انجام اقدامات مشابه نظیر تحسن در برابر مجلس و به مطبوعات کشاندن موضوع را داشتند، از این روی پیشنهاد تشکیل کنسرکسیوم به آنها داده شد و روال چنانکه پیش‌بینی شده بود به جلو رفت. در این راستا از میان متقاضیان، سرانجام سه شرکت به عنوان برنده انتخاب شدند و از بقیه فعالان نیز درخواست شد تا مکالمات خود را فقط از طریق یکی از این سه شرکت ارسال کنند. پس از معرفی پرفراز و نشیب این سه‌شرکت، کمیسیون تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی، مبلغ حق حاکمیتی به منظور ارایه خدمات تلفن اینترنتی ناخال به خارج کشور را ۱۰۰ ریال به ازای هر دقیقه اعلام کرد. اما سوالی که بارها کردن افزایش نیز از کمان وزارت ICT به منظور قانونمندسازی VOIP همچنان باقی مانده است، این است که با محدودسازی شرکت‌های ارایه‌دهنده این خدمت آیا همچنان قاچاقی صوت و ترنیمینشن به صورت غیرقانونی وجود دارد و در صورت مثبت بودن پاسخ این سوال، چه مانعی برای مهران این جریان وجود دارد که با گذشت بیش از ۱۲ سال از عمر این پروانه همچنان لاینحل باقی مانده است؟